(Ф 21.01 - 03)

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «КИЇВСЬКИЙ АВІАЦІЙНИЙ ІНСТИТУТ»	**Силабус навчальної дисципліни** **"Технології формування бізнес-моделі авіапідприємства на конкурентних ринках"** **"Technologies for Forming the Airline Business Model in Competitive Markets"** Освітньо-наукова програма: Економіка Спеціальність: С1 «Економіка та міжнародні економічні відносини (за спеціалізаціями)» Галузь знань: С «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини»
Рівень вищої освіти	третій (освітньо-науковий) рівень
Статус дисципліни	Навчальна дисципліна вибіркового компонента із циклу вільного вибору аспіранта
Курс	1 (перший)
Семестр	2 (другий)
Обсяг дисципліни, кредити ЄКТС/години	4 кредити / 120 год
Мова викладання	Українська
Що буде вивчатися (предмет вивчення)	Предметом вивчення є теоретичні основи та прикладні аспекти формування бізнес-моделі авіапідприємства на основі новітніх технологій, усвідомлення методологічних і методичних основ організації функцій авіапідприємства та набуття вмінь розробки системи, що забезпечує взаємодію технології у рамках управління авіапідприємством на конкурентних ринках в умовах євроінтеграції післявоєнної економіки України..
Чому це цікаво/треба вивчати (мета)	Метою викладання навчальної дисципліни «Технології формування бізнес-моделі авіапідприємства на конкурентних ринках» є формування у здобувачів теоретичних знань та практичних рекомендацій щодо підвищення ефективності удосконалення технології бізнес-моделі авіапідприємства на основі розробки методів моделювання і обґрунтування нормалізованих параметрів функціонування авіапідприємства на конкурентних ринках в умовах євроінтеграції економіки України
Чому можна навчитися (результати навчання)	Аналізувати сучасні бізнес-моделі авіапідприємств та визначати їх конкурентні переваги, формувати структуру бізнес-моделі авіакомпанії з використанням сучасних управлінських підходів, оцінювати вплив ринкової конкуренції на стратегічний розвиток авіапідприємства, розробляти ціннісні пропозиції для різних категорій споживачів авіаційних послуг, застосовувати інструменти стратегічного аналізу для прийняття управлінських рішень, моделювати джерела доходів та витрат авіапідприємства в умовах конкурентного середовища, оцінювати ефективність бізнес-процесів і розробляти заходи щодо їх удосконалення, використовувати цифрові технології та аналітичні інструменти для підтримки бізнес-моделі, формувати стратегії інноваційного розвитку та підвищення конкурентоспроможності авіапідприємства, розробляти комплексні проєкти трансформації бізнес-моделей авіапідприємств відповідно до вимог глобального ринку.
Як можна користуватися набутими знаннями і уміннями (компетентності)	здатність аналізувати та оцінювати бізнес-моделі авіапідприємств з метою визначення їх конкурентних переваг, слабких сторін та перспектив розвитку в умовах динамічного

	ринкового середовища; вміння проєктувати та формувати бізнес-моделі авіапідприємств на основі сучасних концепцій стратегічного управління, маркетингу та управління бізнес-процесами; здійснювати стратегічний аналіз конкурентного середовища та враховувати вплив ринкових факторів на розвиток авіапідприємств; розробляти та обґрунтовувати ціннісні пропозиції для різних сегментів споживачів авіаційних послуг з урахуванням їх потреб та очікувань; використовувати інструменти стратегічного аналізу та планування для прийняття ефективних управлінських рішень щодо розвитку авіапідприємства; моделювати економічні параметри бізнес-моделі, зокрема джерела доходів, структуру витрат та механізми створення доданої вартості; оцінювати ефективність бізнес-процесів авіапідприємства та розробляти заходи щодо їх оптимізації й підвищення результативності діяльності; застосовувати цифрові технології, інформаційно-аналітичні системи та інструменти бізнес-аналітики для підтримки функціонування та розвитку бізнес-моделі авіапідприємства; формувати та реалізовувати стратегії інноваційного розвитку, спрямовані на підвищення конкурентоспроможності та стійкості авіапідприємства; розробляти комплексні проєкти трансформації бізнес-моделей авіапідприємств відповідно до сучасних вимог глобального ринку, цифрової економіки та міжнародних стандартів ведення бізнесу; здатність приймати обґрунтовані управлінські рішення в умовах невизначеності та ризику, використовуючи сучасні методи аналізу, прогнозування та сценарного моделювання; здатність працювати в міждисциплінарному та міжнародному професійному середовищі, забезпечуючи ефективну взаємодію суб'єктів авіаційного бізнесу та реалізацію стратегічних змін.
Навчальна логістика	**Зміст дисципліни:** Бізнес-модель авіапідприємства: сутність та еволюція. Управління життєвим циклом бізнес-моделі: формування, розвиток і трансформація. Формування бізнес-моделі авіапідприємства, як інструмент управління. Теоретичні основи удосконалення технології бізнес-моделі авіапідприємства на конкурентних ринках в умовах євроінтеграції економіки України в післявоєнний період. Пріоритети споживачів як базовий елемент бізнес-моделі авіапідприємства. Технології бізнес-моделювання авіапідприємств. Види бізнес-моделей авіапідприємства на конкурентних ринках. Методологія формування ефективної бізнес-моделі авіапідприємства на основі удосконалення технології в умовах післявоєнного відтворення. **Види занять:** лекції, практичні, самостійна робота **Методи навчання:** методи усного контролю: усне опитування; диспут (групова дискусія); моделювання та аналіз ситуаційних завдань; підготовка усних доповідей; методи письмового контролю: розв'язання тестових завдань, практичних завдань і задач; підготовка та захист рефератів за ініціативою здобувача; контрольні роботи. **Форми навчання:** денна, заочна
Пререквізити	Навчальні дисципліни «Філософія науки», «Правове забезпечення наукових досліджень», «Економічне забезпечення наукових досліджень», «Інформаційне забезпечення наукових досліджень», «Тенденції розвитку та сучасний міждисциплінарний науковий дискурс у галузі економіки», «Інноваційний розвиток соціально-економічних систем», «Моделювання та інформаційні технології

	у наукових дослідженнях», «Інституційна економіка».
Пореквізити	Знання технології формування бізнес-моделі авіапідприємства на конкурентних ринках можуть бути використані під час написання наукової роботи.
Інформаційне забезпечення з репозитарію та фонду НТБ НАУ	1. Ареф'єва О. В., Сафонік Н. П. Ключові детермінанти стратегічного управління розвитком суб'єктів авіаційної галузі України в умовах післявоєнної трансформації економіки. *Академічні візії. 2026. Вип.*54. URL: https://www.academy-vision.org/index.php/av/article/view/3184 2. Ареф'єва О.В., Сімкова Т.О. Механізми антикризового та стратегічного управління авіаційною галуззю в умовах деформації кризових впливів у післявоєнний період: інституційний аспект. *Економіка та суспільство*. 2025. No 77. URL: https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/6465 DOI: https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-77-99 3. Ареф'єва О., Васюткіна Н., Ватащук В. Ефективна система економічної безпеки підприємств авіаційної промисловості як стратегічна основа для формування механізму сталого розвитку галузі. *Theoretical and applied aspects of sustainable development of Ukrainian regions* : scientific monograph. Volume 2. Riga, Latvia : Baltija Publishing, 2025. P. 2-26. 4. Arefiev S., Lelechenko A., Arefieva O., Piletska S. Intellectual capital and its significance for ensuring economic stability and national security. Ukrainian Journal of Applied Economics and Technology. 2024. No. 3. P. 208–214. DOI: https://doi.org/10.36887/2415-8453-2024-3-36 5. Пілецька С.Т. Формування конкурентної стратегії аеропорту в умовах невизначеності. *Економіка та суспільство*. 2022. Випуск № 44. DOI: https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-44-3 URL : https://www.economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1791/1726 6. Прохоренко І.В., Тимошенко Н.А., Соколова Н.П., Кравчук Н.П., Мазур Т.А. Методи підвищення безпеки польотів повітряних суден в особливих ситуаціях у польоті. Вісник ХНТУ. 2023. № 1(84). С. 55–62. 7. Сафонік, Н., & Дудік, А. (2022). Особливості формування системи економічної безпеки авіапідприємств в умовах трансформаційних перетворень. *Економіка та суспільство*, (45). https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-45-9 8. Повітряний кодекс України : станом на 20 травн. 2026 р. / Верховна Рада України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3393-17#Text (Дата звернення: 20.05.2026). 9. Висоцька І. І., Соловйова О. О., Коновалюк В. С., Герасименко І. І. Формування комплексної системи безпеки авіаційного підприємства. *ВІСНИК ХНТУ*. 2023. No 4 (87),. С. 24-30. https://doi.org/10.35546/kntu2078-4481.2023.4.3 10. Лелеченко А. П. Державна політика в авіаційній галузі України: виклики таперспективи розвитку.Інвестиції: практика та досвід. 2024. No 22. С. 223-227. https://doi.org/10.32702/2306-6814.2024.22.223 11. Олешко Т.І., Лещинський О.Л., Шимко А.Г. Аналіз та тенденції розвитку авіаційноїгалузі України в післявоєнний період.Проблеми системного підходу в економіці. 2025. No1(98). С. 20-28. DOI: https://doi.org/10.32782/2520-2200/2025-1-3 12. Lupak R., Kunytska-Iliash M., Berezivskyi Y., Nakonechna N., Ivanova L., Vasyltsiv T. Information and analytical support system of enterprise competitiveness management. Accounting. 2021. no. 7 (7). pp. 1785-1798. DOI: https://doi.org/10.5267/j.ac.2021.4.018 13. Prokudin G., Chupaylenko A., Khobotnia T., Remekh I., Lyamzin A., Kovalenko M. Optimizing Unbalanced Freight Deliveries in Transportation Networks. *Eastern-European Journal of Enterprise Technologies*. 2022. № 2/3 (116). P. 22-32.

	https://doi.org/10.15587/1729-4061.2022.253791 . 14. Kuzior, A.; Arefiev, S., Poberezhna, Z. (2023). Informatization of innovative technologies for ensuring macroeconomic trends in the conditions of a circular economy. *Journal of Open Innovation: Technology, Market, and Complexity*, 9 (1), 10-20. https://doi.org/10.1016/j.joitmc.2023.01.001 https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S219985312300001X 15. Arefiev S., Serpukhov M., Blahun I., Varava L., Baula O., Zhurbenko N. Security-oriented business model of financial management of competitive strategy of innovative development of banking system entities. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*. 2025. Vol. 3, no. 62. P. 26–43. DOI: https://doi.org/10.55643/fcaptp.3.62.2025.4793 16. Wong S., Brooks N.. Development of security based on risks: an overview of current issues and emerging trends affecting security screening in the aviation industry. J. Air transport. Manager. 2015; 48: 60–64. URL:https://www.infona.pl/licenses/list?documentId=bwmeta1.element.elsevier-ae0dded4-d739-3d6c-8298-a1bcf0cf3b83 (Дата звернення: 17.04.2026). 17. Kuzior Aleksandra, Arefieva Olena, Poberezhna Zarina, Ihumentsev Oleksiy. The Mechanism of Forming the Strategic Potential of an Enterprise in a Circular Economy. Sustainability. 2022, 14, 3258.
Локація та матеріально-технічне забезпечення	Аудиторія теоретичного навчання, проектор, допоміжні аналітичні програми
Семестровий контроль, екзаменаційна методика	Диференційований залік.
Кафедра	Кафедра фінансових технологій та бізнесу
Факультет	Менеджменту, фінансів та маркетингу
Викладач(і)	 **АРЕФ'ЄВА** **Олена Володимирівна** **Посада:** професор **Науковий ступінь**: д.е.н. **Вчене звання:** професор **Профайл викладача:** https://scholar.google.com/citations?user=V2HCoLsAAAAJ&hl=ru&authuser=1 https://orcid.org/0000-0001-51557-9970 https://www.webofscience.com/wos/author/record/U-4226-2018 https://www.researchgate.net/profile/Olena-Arefieva **Тел.:** +38 (044) 406-79-75 **Робоче місце:** корпус 2, каб.415
Оригінальність навчальної дисципліни	Дана навчальна дисципліна відноситься до циклу дисциплін вільного вибору аспіранта із циклу дисциплін вільного вибору та є теоретичною та практичною основою сукупності знань та вмінь, що формують профіль доктора філософії (PhD)
Лінк на дисципліну	Після формування групи створюється кабінет у Google Classroom, надається посилання з кодом доступу
Максимальна кількість слухачів	50